

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 77/04-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. marca 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Mikuláša Práznovského, s. r. o., so sídlom Dvorská cesta 8, Nové Zámky, vo veci porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. októbra 2003 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cdo 9/03, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mikuláša Práznovského, s. r. o., o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. marca 2004 doručená sťažnosť Mikuláša Práznovského, s. r. o., so sídlom Dvorská cesta 8, Nové Zámky (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) č. k. 3 Cdo 9/03 z 30. októbra 2003.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala 13. mája 2002 cestou Okresného súdu v Nových Zámkoch dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8 Co 15/02 z 31. januára 2002 vo veci žaloby proti žalovanej I. Š. o zaplatenie 33 800 Sk s príslušenstvom.

Najvyšší súd dovolanie sťažovateľky odmietol uznesením sp. zn. 3 Cdo 9/03 z 30. októbra 2003, ktoré bolo sťažovateľke doručené 12. januára 2004.

Podľa tvrdenia sťažovateľky namietaným uznesením najvyšší súd porušil jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Porušenie svojich práv vidí sťažovateľka okrem iného v tom, že

„a) súd bol povinný akceptovať dôvody sťažovateľa a jeho dovolanie pripustiť podľa § 237 písm. b) a e) O. s. p.

b) toto uznesenie nie je rozhodnutím o dovolaní sťažovateľa „Mikuláš Práznovský s. r. o. , ale o dovolaní neexistujúceho subjektu „Mikulášom Práznovským s. r. o., spoločnosť s ručením obmedzeným“, na ktoré jednoducho nie som zvedavý.“

Sťažovateľka žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 10 000 Sk, čo odôvodnila okrem porušenia jeho základných práv aj *„hrubým a odsúdeniahodným pohrdaním právom účastníka konania na súdnu ochranu“*.

Sťažovateľka navrhuje, aby vo veci jej sťažnosti ústavný súd prijal tento nález:

„Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30. 10. 2003, č. k. 9 C 179/01-118 (3 Cdo 9/03-118) b o l o p o r u š e n é právo sťažovateľa na spravodlivú

súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a/alebo právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi finančné zadosťučinenie vo výške 10 000,- Sk. “.

Sťažovateľka zároveň požiadala aj o ustanovenie právneho zástupcu, čo odôvodnila svojimi zlými hospodárskymi výsledkami 2002 dokladovanými daňovým priznaním za rok 2002.

II.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z citovaného vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu je tiež posúdiť, či tento nie je zjavne neopodstatnený. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu (I. ÚS 91/03) možno o zjavnej neopodstatnenosti návrhu hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu)

v rámci predbežného prerokovania nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03). Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Vychádzajúc z čl. 127 ods. 1, ako aj ďalších súvisiacich ustanovení ústavy možno konštatovať, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Podľa konštantnej judikatúry (I. ÚS 13/00, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01) ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím

došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrálne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neutržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd preskúmal namietané uznesenie najvyššieho súdu, ktorého kópiu sťažovateľka priložila k sťažnosti, a posudzoval, či závery v ňom obsiahnuté nie sú neodôvodnené alebo arbitrálne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neutržateľné.

V namietanom uznesení najvyššieho súdu sa okrem iného uvádza:

„Dovolanie v danej veci smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku vo výške podľa zák. č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov. Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu upravujú ustanovenia § 237 a § 239 OSP. Pretože žalobcom napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje znaky uznesenia, prípustnosť dovolania proti ktorému by vyplývala z ustanovení § 239 OSP, možno toto uznesenie napadnúť dovolaním, iba ak by trpelo niektorou z väd taxatívne vymedzených v § 237 písm. a) – g) OSP. Dovolací súd preto skúmal (§ 242 ods. 1 druhá veta OSP), či v danej veci k takýmto vadám nedošlo. Osobitne sa pritom zameril na žalobcom tvrdenú vadu podľa § 237 písm. b) OSP, teda či v konaní nevystupoval ako účastník ten, kto nemal spôsobilosť byť účastníkom konania a ďalej na vadu podľa § 237 písm. e) OSP, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný.

....Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca bol v čase podania dostatočne identifikovaný označenými údajmi, takýto subjekt bol zapísaný do obchodného registra... Takto označený subjekt má, ako každá právnická osoba spôsobilosť mať práva a povinnosti a teda i spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 19 OSP)... Námietku dovolateľa o jeho nesprávnom označení v uznesení, ktorým bol vylúčený jeho vzájomný návrh na samostatné konanie a o neexistencii takto označeného subjektu dovolací súd považuje za právne

irelevantnú, pretože konanie o vzájomnom návrhu začína v zmysle § 82 OSP jeho podaním na súde a v tomto konaní návrh podal existujúci subjekt...

Podľa dovolacieho súdu dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté ani vadou podľa § 237 písm. e) OSP, t. j. že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci je podľa zákona potrebný... V preskúmvanej veci však o takýto nedostatok procesnej podmienky nejde, pretože konanie sa začalo podaním vzájomného návrhu navrhovateľom vo veci vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 13 C 64/01, z ktorej bol vylúčený na samostatné konanie.“.

Vychádzajúc z citovaného ústavný súd dospel k záveru, že interpretácia a aplikácia príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku dovolacím súdom je plne zlučiteľná s ústavou, ako aj s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je odôvodnené, nemožno ho považovať za arbitrárne, a preto je z ústavného hľadiska prijateľné a akceptovateľné. Na tomto základe ústavný súd konštatoval, že namietaným uznesením nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ani práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľky odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti pri predbežnom prerokovaní už bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa žiadosťou sťažovateľky o ustanovenie právneho zástupcu.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. marca 2004